

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 4 oktober 2017
Agendapunt	: 1
Onderwerp	: Doorontwikkeling regionale samenwerking, <i>De Achterhoek werkt door</i>
Portefeuillehouder	: M. Boumans

Voorstel

1. De samenwerkingsvorm zoals beschreven in *De Achterhoek werkt door* als voorgenomen besluit vaststellen en dit voorleggen aan de zeven gemeenteraden.
2. Deze samenwerking door de Regio Achterhoek uit te laten werken in een nieuwe Regeling en deze voor 1 januari 2018 in procedure te brengen richting gemeenten.
3. In deze samenwerking van overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties te kiezen voor de thema's Werken, Wonen, Bereikbaarheid, Transitie in de zorg en Circulaire economie & energietransitie.
4. Hiertoe de taken van de Regio Achterhoek te wijzigen in programmaregie op bovengenoemde thema's, lobby, communicatie en regioprofilering.
5. De directeur van de Regio Achterhoek, onder aansturing van het DB, opdracht geven de organisatie van de Regio klaar te maken voor deze nieuwe taken en dit gefaseerd, maar uiterlijk voor 1 juli 2018, in te voeren.
6. Instemmen met het verhogen van de inwonerbijdrage per 1 januari 2018 met indicatief €2 euro per inwoner.
7. Dit door de Regio Achterhoek in een uitgewerkt voorstel en begrotingswijziging uit te laten werken en voor 1 januari 2018 in procedure te brengen richting gemeenten.

Toelichting

Het gaat goed met de Achterhoek! Ondernemers, onderwijs, maatschappelijke partners en overheid vinden elkaar in een intensieve samenwerking op de thema's Werken, Wonen en Bereikbaarheid. Door de focus op Smart Industry heeft de agenda een duidelijke richting. Ruim 50 Achterhoekse ondernemers profileren zich gezamenlijk om jong technisch talent aan de Achterhoek te binden, zij investeren hierin tijd en geld. Met de inzet op een goede bereikbaarheid over de weg, het spoor en digitaal wordt het vestigingsklimaat verbeterd. Met goede woningen en bereikbare voorzieningen willen we de leefbaarheid op peil houden.

En toch kan en moet het beter. De politieke betrokkenheid bij de regionale samenwerking ontbreekt soms. Het elkaar vertrouwen en anderen iets gunnen ook. De uitvoering is kwetsbaar doordat er te weinig mensen en middelen beschikbaar zijn. Gemeenten hebben moeite hiervoor telkens capaciteit vrij te maken en de inzet voelt daardoor niet altijd gelijk verdeeld. Door de veelheid aan overleggen is voor onze inwoners en bedrijven niet altijd duidelijk wie waarmee bezig is en gebeuren dingen dubbel.

De opgaven waar we in de Achterhoek voor staan zullen de komende jaren steeds groter worden. Op het gebied van leegstand, vergrijzing en betaalbaarheid van voorzieningen zijn de autonome ontwikkelingen niet gunstig. Om het voorzieningenniveau op peil te houden en een aantrekkelijk vestigingsgebied voor bedrijven en jongeren te blijven, moeten we slim samenwerken en massa maken. Dit doen we op een manier die past bij de Achterhoekse samenleving en het Achterhoeks DNA. Hiervoor zetten we de succesvolle samenwerking tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties verder door.

Waar staan we nu

Na een intensief traject met gemeenteraden, collegeleden en de regionale samenwerkingspartners ligt er een globale visie op de dingen die we als Achterhoek écht samen willen doen. Dit traject is juni 2016 in gang gezet door het AB van de regio Achterhoek. In deze fase ligt er een uitwerking op hoofdlijnen van de manier waarop we die samenwerking willen organiseren. Dit is nadrukkelijk nog geen uitgewerkt stuk. Dit landt, nadat de gemeenteraden met deze richting hebben ingestemd, in een gewijzigde regeling en een voorstel tot een begrotingswijziging.

De beoogde samenwerking gaat uit van ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties als gelijkwaardige partners met een gezamenlijk doel voor de Achterhoek: een economisch sterke, vitale Achterhoek waar het voor iedereen mooi en goed leven en werken is.

De samenwerking faciliteert ontmoeting en helpt vertrouwen tussen en binnen de 30's te versterken. Dit betekent dat de samenwerkingscultuur van belang is. Partijen werken vanuit vertrouwen en met een regionale langetermijnblik samen, en gunnen elkaar wat. De samenwerking is inhoudelijk gedreven, het belang van focus wordt onderschreven. Ook maakt de samenwerking het mogelijk massa te maken buiten de Achterhoek en een serieuze gesprekspartner te zijn voor externe partners. Met name voor de economische profilering is het 'sterke merk' dat de Achterhoek is, van groot belang. Dit willen we gebruiken en sterker inzetten, zowel in Arnhem, Den Haag als Brussel.

Het voorstel

Het voorstel gaat uit van een partner samenwerking tussen de overheid, het onderwijs, de ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Achterhoek. Via de Achterhoek Board sturen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties gezamenlijk op de Visie voor de Achterhoek richting 2030. De Achterhoekse raden komen meer aan het stuur in de samenwerking; via het Achterhoeks Radenforum sturen zij op de inhoud van de samenwerking. Zie voor de verdere uitwerking *De Achterhoek werkt door*.

Een triple helix samenwerking over de hele breedte van de samenwerkingsagenda is uniek in Nederland. Daarmee profileert de Achterhoek zich ook bestuurlijk als voorloper op de ontwikkelingen in onze huidige netwerksamenleving.

Financiële effecten

Gemeenten (en mogelijk de provincie), financieren de basisinfrastructuur, het procesgeld voor de Achterhoek Board en daarmee de organisatie Regio Achterhoek. De andere O's dragen hier aan bij binnen projecten en programma's en door de inzet van menskracht. Uiteindelijk is het de bedoeling gezamenlijk tot een structurele investeringsagenda te komen. Dit wordt verder uitgewerkt parallel aan de inhoudelijke agenda. Voor dit moment is het voorstel voor de begroting van 2018 de inwonerbijdrage met indicatief € 2 te verhogen. Dit wordt nader uitgewerkt en onderbouwd en via een begrotingswijziging in een volgend AB aan u voorgelegd.

Bijdrage vanuit de Provincie

Met de Provincie Gelderland zijn eerste verkennende gesprekken gevoerd over dit model en de daarbij behorende inzet van de provincie in de Achterhoek Board. Een gelijke bijdrage vanuit de provincie als de verhoging van de inwonerbijdrage vanuit de gemeenten (indicatief € 2 per inwoner) wordt momenteel met de Provincie besproken.

Benchmark andere regio's

Onderstaand een eerste globale benchmark om een beeld te geven van de inwonerbijdrage in andere Regio's.

	Totaal	Bijzonderheden
Regio Eindhoven	€ 10	waarvan € 3,50 voor programma's en € 6,50 voor organisatie Regio en organisatie Economic Board
Regio Twente	€ 7,50	bijdrage aan Twente Agenda, waarschijnlijk exclusief overhead
Regio Stedendriehoek	€ 4,50	exclusief vanuit de gemeenten naar de Regio gedetacheerd personeel
Regio Rivierenland	€ 7,50	geen bijzonderheden

Met een verhoging van de inwonerbijdrage met de voorgestelde indicatieve € 2 komt deze voor de Achterhoekse gemeenten op € 6,50 per inwoner.

De uitwerking hiervan zal in een definitief voorstel en een begrotingswijziging in de komende maanden aan u worden voorgelegd.

Planning en communicatie

Wanneer het AB op 4 oktober besluit dit voorstel aan de gemeenteraden voor te leggen wordt dit via de individuele gemeenten in procedure gebracht. Het DB houdt een informatieronde langs de gemeenteraden tussen 5 oktober en 31 oktober (enkele data zijn nog niet definitief).

Procedure:	Vervolgactie:	Bijlagen:	Consequenties:
DB d.d.: Poho d.d.:	communicatie: persgesprek 28 september. Zie bijlage voor persbericht	Meegezonden: Bijlage I De Achterhoek werkt door (separaat) Bijlage II Procesplanning Bijlage III Persbericht Bijlage IV Overwegingen	Financieel: ja Personeel: ja

Nadere informatie bij: S. Veneman

Tel.nr.: 0614144440

Bijlage II Procesplanning

Wat	Wie	Wanneer
Besluitvorming		
Besluitvorming rondom aanbieden voorstel aan gemeenteraden in ingelaste AB vergadering	AB	4 oktober
Via colleges in route naar gemeenteraden ter besluitvorming	Verzending vanuit AB	Z.s.m. na 4 oktober
Informatieronde langs de raden	Mark Boumans/ DB	5 oktober- 31 oktober
Uitwerken van rollen en mandaten in gewijzigde Gezamenlijke Regeling en begrotingswijziging.	Besluiten in gemeenteraden	Voor 1 januari in procedure
Uitwerken inhoud samenwerkingsagenda	Procesregie door vertegenwoordiging AB/ DB, Stuurgroep, omgevingsvisie. Het proces dat de stuurgroep vanaf oktober heeft gepland als basis nemen. Ambtelijke ondersteuning vanuit RA en strategen gemeenten	Start na 2 oktober Afgerond op 19 maart
Plan van aanpak organisatieontwikkeling plan en planning fasering	Secretaris en DB	Oktober
Vaststelling vier/zesjarenplan	Gemeenteraadsleden in Achterhoeks Radenforum	Mei/ juni 2018

Stuurgroep en omgevingsvisie

Parallel aan het traject dat de gemeenten nu doorlopen gaat de Stuurgroep aan de slag met een herijking van de Uitvoeringsagenda 2020. Dit proces willen we zoveel mogelijk integreren en gezamenlijk doorlopen. De bedoeling van de Stuurgroep is dat zij vanaf oktober in een aantal open bijeenkomsten (reizen), met naast de 3 O's ondernemende inwoners, tot een aantal toekomstscenario's komt. In dit proces zou de verdere uitwerking van de thema's uit de doorontwikkeling een plek kunnen krijgen.

Ook voor de regionale omgevingsvisie zoeken we de inhoudelijke en procesmatige aansluiting.

Persbericht

Doetinchem, ... september 2017

Sterke regio met Achterhoek Board en Achterhoeks Radenforum

De maatschappelijke samenwerking en besluitvorming in de Achterhoek kan een stuk efficiënter. Regio Achterhoek, het samenwerkingsverband van zeven gemeente in de Achterhoek, doet hiervoor een voorstel aan de gemeenteraden. In de nieuwe samenwerkingsvorm staan overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen aan het roer om de koers van de Achterhoek te bepalen. Deze 'Achterhoek Board' heeft een onafhankelijk voorzitter: het boegbeeld van de Achterhoek. Gemeenteraden sturen op de voorgestelde koers in het Achterhoeks Radenforum. Breed samengestelde Thematafels voeren de plannen uit.

'Samenwerken om zelfstandig te blijven'

Een krachtenbundeling is vereist om sneller te besluiten over thema's die de regio als geheel raken en minder versnipperd te werken. Mark Boumans, voorzitter Regio Achterhoek: "We hebben zeer intensief overlegd met raads- en collegeleden, ondernemers, woningbouwcorporaties, het onderwijs en de zorgsector. Iedereen beseft dat we samen goede, toekomstgerichte plannen moeten maken die we vervolgens snel en krachtig uitvoeren. Ieder voor zich lukt dat niet en langs elkaar heen werken is zonde van de energie. Massa maken dus! De samenwerking kan echt een stuk beter en met dit plan gaat dat lukken."

In regio's zoals Twente, Eindhoven en Amsterdam hebben ondernemers via Economic Boards al invloed op de bestuurlijke koers. Uniek aan de Achterhoek Board is dat overheid en maatschappelijk middenveld samenwerken met ondernemers.

De Achterhoekse partners werken sinds 2009 samen via de Agenda Achterhoek2020, met als doel de regio economisch sterk & aantrekkelijk te houden. Die samenwerking wordt met dit plan hechter en efficiënter. Provincie en Rijk ondersteunen de ambities van de Achterhoek al enkele jaren met menskracht en geld.

Achterhoeks Radenforum

De gemeenteraden krijgen meer invloed door deelname in het Achterhoeks Radenforum. Alle Achterhoekse raadsleden hebben hierin zitting. Samen bepalen zij welke vraagstukken voor de Achterhoek als geheel van belang zijn en waarvoor de gemeenten dus moeten samenwerken. Dit sluit aan bij de manier waarop ook veel ondernemers en inwoners al denken: regionaal, over gemeentegrenzen heen. De achterbannen van ondernemers en maatschappelijke organisaties worden betrokken via hun eigen besturen en belangenverenigingen. Zo is iedereen aan zet.

Thematafels doen het 'werk'

Een aantal thematafels met menskracht uit alle geledingen voeren de plannen uit. De thema's zijn Werken, Wonen en Bereikbaarheid. Projecten variëren van stimuleren van Smart Industry, het aantrekkelijk maken van de regio voor hoger opgeleid (internationaal) talent, tot een inclusieve arbeidsmarkt met een goede match tussen vraag en aanbod en de juiste opleidingen. Er is aandacht voor de aanpak van leegstand en een goed en breed gedragen Achterhoeks woningbouwprogramma. Ook prima bereikbaarheid over weg en spoor, goede (zorg)voorzieningen en snelle, betrouwbare internetverbindingen staan hoog op de agenda. Tenslotte is er veel aandacht voor het stimuleren van de circulaire economie en de energietransitie.

Noot voor de redactie

Neem voor meer informatie contact op met Arjan Wagenmans, +31 314 32 12 12, a.wagenmans@regio-achterhoek.nl of Susan Heimplaetzer, +31 314 32 12 13, s.heimplaetzer@regio-achterhoek.nl.

Procesverantwoording tot nu toe:

- ✚ Op de C7 van 1 en 2 juni is alle input van het proces van de afgelopen twee jaren, met het rapport van BMC en alle input van het werkbezoek, aan Mark Boumans meegegeven als input. Aan hem is de vraag gesteld te komen met een ambitieuzer voorstel voor de Achterhoekse samenwerking. Dit proces is gestart door het AB in juni 2015.
- ✚ Tijdens de radenconferentie op 19 juni is deze afspraak bekrachtigd en hebben de gemeenteraden input geleverd voor de manier waarop zij in de toekomst in de samenwerking betrokken willen zijn.
- ✚ In juni heeft hij met de Regio gewerkt aan een discussienota. Deze is vervolgens besproken met het DB (30 juni) en het AB (12 juli).
- ✚ Op 12 juli is het ook besproken met de bestuurlijke klankbordgroep. Leden zijn Henk Rijks, Han Boer, Marieke Frank, Marianne Besselink, Maureen Sluiter, Otwin van Dijk en Ilse Saris (afwezig vanwege vakantie).
- ✚ Op 19 juli is hetzelfde stuk besproken met een klankbordgroep vanuit de 30's. Leden zijn Peter Rikken (VNO-NCW en regiegroep Smart Industry), Foppe Atema (voorzitter Stuurgroep Achterhoek 2020), Beatris van Riessen (Estinea en lid Stuurgroep), Willem Huiskamp (AOC Oost en lid Stuurgroep), René van Gils (Graafschap college en lid regiegroep SI). Afwezig Jan Kaak (Kaak Industries en lid regiegroep SI), Claus Martinot (Sité-woondiensten en ACO, bilateraal besproken op 10 augustus) en Koen Knufing (Marku Bouw en Mombarg beton en Stuurgroep).
- ✚ Bilateraal met Jan Markink (24 augustus).
- ✚ Op 1 september is het uitgewerkte voorstel besproken in het DB.
- ✚ Op 13 september is dit uitgewerkte voorstel besproken in de 30 klankbordgroep.
- ✚ Op 13 en 14 september is de bestuurlijke klankbordgroep bij elkaar geweest om dit voorstel te bespreken.

Waardoor wordt het overzichtelijker?

- ✚ Verschil met de huidige situatie is dat er minder overlegstructuren nodig zijn en helder is welke onder de gezamenlijke organisatie vallen. Alle gremia vallen onder eenzelfde voorzitterschap.
- ✚ Het model lijkt een beetje op de werkplaatsen waarmee eerder is geëxperimenteerd. Een belangrijk verschil is dat er destijds geen mandaat of duidelijke opdracht bij de werkplaatsen belegd was. Bovendien bleven de Poho's er als gremium naast bestaan. Hierdoor bleven de dubbelingen in de overleggen bestaan en ontstond niet het goede gesprek tussen de verschillende partners.
- ✚ Er komt een onafhankelijk voorzitter voor zowel het AB als het Achterhoeks Radenforum als de Achterhoek Board. Hierdoor krijgen we zowel binnen als buiten de Achterhoek 1 gezicht naar buiten.
- ✚ Minder overleggen nodig.